

і співпрацювання в сучасному міжнародному праві: збірник трудов, присвячених 100-літтю со дня народження В. М. Корецького» (1990); «Реалізація міжнародно-правових норм во внутрішньому праві» (1992); «Суверенітет України і міжнародне право» (1995); «Правова охорона культурних цінностей: збірник міжнародних документів» (один з упорядників, 1997); «Права людини: підручник» (один з авторів, 1997); «Взаємодія міжнародного права з внутрішнім правом України» (2006), в яких ґрунтовно на високому науковому рівні розглянуто ряд найактуальніших питань міжнародного права.

Нині наукова робота професора В. Н. Денисова зосереджена на керівництві підготовкою тритомної «Енциклопедії міжнародного права», яка є безпрецедентним науково-довідковим виданням академічного рівня. Вона складається з приблизно 1500 статей-термінів і в ній висвітлюється своєрідність природи та сутності міжнародного права в його еволюційному розвитку, спрямованого на створення необхідних умов та гарантій для спільного життя всіх народів у міжнародному співтоваристві.

За наукову діяльність В. Н. Денисов був відзначений рядом премій. Він є лауреатом премії НАН України ім. М. П. Василенка за цикл праць: «Міжнародне право і світовий порядок: пошук моделей розвитку» (1992); Державної премії України в галузі науки і техніки за участь у створенні багатотомної «Юридичної енциклопедії» (2004) та премії Ярослава Мудрого НАПрН України за участь у роботі над восьмим томом «Міжнародне право» багатотомної «Антології української юридичної думки» (2005).

Невтомна праця В. Н. Денисова на ниві науки міжнародного права сприяла збереженню відділом свого значення як одного з провідних в Україні центрів у сфері міжнародного права та порівняльного правознавства. Професор В. Н. Денисов, як науковець, викладач, науковий керівник та консультант кандидатських та докторських дисертацій, є мудрим наставником для кількох поколінь українських юристів-міжнародників, які гідно представляють Україну та українську науку міжнародного права у світі.

Працівники Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України щиро вітають високошанованого друга та колегу Володимира Наумовича Денисова із ювілеєм і бажають міцного здоров'я, творчого натхнення та реалізації всіх задумів!

ДО ЮВІЛЕЮ ВІДОМОГО ПРАВНИКА ОЛЕКСІЯ ІВАНОВИЧА ЮЩИКА

27 жовтня 2017 р. видатному українському науковцю, доктору юридичних наук, професору Олексію Івановичу Ющику виповнилося 70 років.

Ім'я Олексія Івановича Ющика знає і шанує громадськість країни як вченого з незалежним мисленням, спрямованим на розв'язання складних проблем правотворення і державотворення в Україні.

Народився Олексій Іванович Ющик у селі Радичів Коропського району Чернігівської області. У 1975 р. закінчив юридичний факультет Ленінградського державного університету імені А. О. Жданова. Пройшов славний трудовий шлях: юрисконсульта Києво-Святошинського райоб'єднання і Київського

облоб'єднання «Сільгосптехніка», помічника прокурора Подільського, Ленінградського районів м. Києва, начальника юридичного відділу Київського ВО «Електромаш». У 1992–1994 рр. – старший консультант, головний консультант Секретаріату Комісії Верховної Ради України з питань законодавства і законності, з 1994 р. по 1998 р. – радник із правових питань Голови Верховної Ради України. О. І. Ющик був обраний народним депутатом Верховної Ради України 3-го скликання (1998–2002), працював першим заступником Голови Комітету з питань правової реформи та членом Комітету Верховної Ради України з питань правової політики.

Нині Олексій Іванович Ющик є керівником Центру теоретичних проблем законотворчості при Інституті держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, провідним науковим співробітником відділу конституційного права та місцевого самоврядування цього Інституту.

Наукову діяльність О. І. Ющик пов'язав з Інститутом держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. У 1996 р. він захистив кандидатську дисертацію «Правова реформа як спосіб перетворення (реорганізації) інститутів держави», а у 2005 р. – докторську дисертацію «Теоретичні проблеми законодавчого процесу». Вчене звання професора йому присвоєно у 2013 р.

Олексій Іванович Ющик знаний фахівець у галузі теорії держави і права, конституційного права. Він є автором (співавтором) понад 150 наукових праць, серед яких, зокрема: «Правова реформа: загальне поняття, проблеми здійснення в Україні» (1997); «Галузі та інститути правової системи: міфи і реальність» (2002); «Теоретичні основи законодавчого процесу» (2004); «Кодифікація законодавства України: теорія, методологія, техніка» (2007); «Джерела конституційного права України» (2010); «Введення в дію законів України: питання теорії та практики» (2011); «Проблеми теорії конституційного права України (2013); «Теоретичні проблеми розвитку конституційного законодавства України на сучасному етапі» (2014); «Конституційні основи розвитку законодавства України» (2015); «Формула демократії: Народ – Конституція – влада. 20-річчю Конституції України присвячується» (2016); «Актуальні проблеми конституційного права України» (2016). Особливо знаковою у доробку Олексія Івановича є фундаментальна праця «Диалектика права» – Кн. 1 «Общее учение о праве (Критический анализ общеправовых понятий)» (2013), яку юридична спільнота сприйняла як свідчення високого академічного потенціалу вченого.

Олексій Іванович Ющик брав активну участь у підготовці проекту чинної Конституції України, розробці Концепції організації та діяльності Конституційної Асамблеї, членом якої був та очолював підкомісію з питань основ конституційного ладу, підготовці Концепції оновлення Конституції України.

Тривалий час Олексій Іванович Ющик входить до складу редакційних колегій фахових видань Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України «Правова держава» і «Держава і право». Він також є членом редколегії загальноукраїнського видання – журналу «Право України».

Олексій Іванович приділяє значну увагу підготовці наукових кадрів, формуванню їх методологічної культури, розвитку творчого правового мислення.

Наукова праця Олексія Івановича Ющика високо поцінована державою та громадськістю. Указом Президента України від 12 травня 2009 р. йому присвоєно почесне звання «Заслужений юрист України». Він нагороджений медаллю

«Трудова слава» II ступеня МАРТИС «Золота Фортуна», володарями премій якої є видатні особистості з понад 60 країн світу. У 2016 р. став лауреатом Премії імені Ярослава Мудрого у номінації «За видатні досягнення в науково-дослідницькій діяльності з проблем правознавства».

Олексій Іванович Ющик – вчений, який послідовно обстоює свою принципову наукову позицію; є взірцем високого професіоналізму, працездатності, відданості улюбленій справі; знаним фахівцем, якого цінують за глибоку ерудицію та мудрі настанови.

Зичимо Вам, шановний Олексію Івановичу, міцного здоров'я на довгі роки, невичерпної енергії і творчого натхнення, добра, радості, нових життєвих успіхів і звершень. Нехай усе задумане і заплановане буде успішно втілене в життя, а янгол-охоронець завжди оберігає Вас від усіх незгод і негараздів!

ЮВІЛЕЙ НАТАЛІЇ РАФАЕЛІВНИ МАЛИШЕВОЇ

25 квітня 2017 р. відзначила свій ювілей добре znana в Україні та за її межами правознавець, визнаний фахівець у галузі міжнародного та національного екологічного та космічного права, європейського права та порівняльного правознавства, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, заслужений юрист України Малишева Наталія Рафаелівна.

Н. Р. Малишева народилася в Києві, у родині відомого юриста Рафаеля Гевондовича Кочар'янца, який майже 30 років очолював юридичну службу Академії наук України. Тому з дитинства Наталія Рафаелівна мала можливість спілкуватись з багатьма провідними вченими, а також юристами-практиками, що і вплинуло значною мірою на вибір її життєвого шляху. У 1974 р. вона з відзнакою закінчила юридичний факультет Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка і пов'язала свою професійну та наукову діяльність з Інститутом держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, пройшовши послідовно усі етапи зростання: стажист-дослідник, молодший науковий співробітник, старший науковий співробітник, докторант, провідний науковий співробітник, а з 2011 р. – завідувач відділу проблем аграрного, земельного, екологічного та космічного права. У 1998 р. вона стала одним з організаторів Міжнародного центру космічного права при цьому ж Інституті, який невдовзі став визнаним у світі науковим осередком розвитку нового напрямку юридичної науки, правового забезпечення відповідної практики. Від часу заснування цього Центру вона працює заступником його директора.

Захистивши у 1981 р. кандидатську дисертацію «Охорона навколишнього середовища від шумового впливу (правові та організаційні питання)», вона зосередилася на проблемах екологічного права. У 1993 р. прослухала курс права та політики ЄС у галузі навколишнього середовища в Католицькому університеті Лувен-ла-Нев (Бельгія), отримала відповідний сертифікат. Тоді ж в якості запрошеного професора розпочала співпрацю з Університетом Пуатьє, який є одним з найстаріших у Європі, виконання наукових проектів з Ліонським університетом (Франція). У 1994 р. протягом трьох місяців працювала у складі міжнародної експертної групи Академії міжнародного права (Гаага, Нідерланди), за результатами виконаного дослідження підготувала наукову до-